

รายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน
ระดับหลักสูตร ตามเกณฑ์ AUN-QA
(Committee Assessment Report: CAR)

หลักสูตรหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

วันที่ตรวจประเมิน วันที่ .....14-15.....เดือน....กรกฎาคม.....พ.ศ. ...2568.....

(การตรวจประเมินแบบ ❒online ☑on-site)

รายนามคณะกรรมการประเมิน

.....ประธาน

(ผศ. ดร.ปวีณา ขันธ์ศิลา)

.....กรรมการ

(อ.ดร.ดวงพร ศรีบุญเรือง)

.....กรรมการ

(อ.วีรนุช วอนเก่าน้อย)

ผลการตรวจประเมิน

1.ผลการประเมินตามตัวบ่งชี้องค์ประกอบที่ 1 การกำกับให้เป็นไปตามมาตรฐาน

ตารางที่ 1 สรุปผลการดำเนินงานตามเกณฑ์การประเมินองค์ประกอบที่ 1

เกณฑ์การประเมินของหลักสูตรตัวบ่งชี้ 1.1 ตามเกณฑ์มาตรฐาน พ.ศ. 2558	ผลการดำเนินงาน	
	เป็นไปตามเกณฑ์ (✓)	ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ (✗)
1. จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	
2. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร	✓	
3. คุณสมบัติของอาจารย์ประจำหลักสูตร	✓	
4. คุณสมบัติของอาจารย์ผู้สอน	✓	
5. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลักและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ		
6. คุณสมบัติของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม (ถ้ามี)		
7. คุณสมบัติอาจารย์ผู้สอบวิทยานิพนธ์		
8. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานของผู้สำเร็จการศึกษา		
9. ภาระงานอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และการค้นคว้าอิสระในระดับบัณฑิตศึกษา		
10. การปรับปรุงหลักสูตรตามรอบระยะเวลาของหลักสูตรหรือทุกรอบ 5 ปี	✓	
สรุปผล : หลักสูตรมีผลการดำเนินงานเป็นไปตามเกณฑ์การกำกับมาตรฐานทั้งสิ้น ....5..... ข้อ		

หมายเหตุ ผลการบริหารจัดการหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558

ปริญญาตรี ประเมินเกณฑ์ 5 ข้อ (เกณฑ์ข้อ 1 - 4 และ 10)

บัณฑิตศึกษา ประเมินเกณฑ์ 10 ข้อ (เกณฑ์ข้อ 1 - 10)

สรุปผลการประเมินตนเององค์ประกอบที่ 1 การกำกับให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร พ.ศ. 2558

ตัวบ่งชี้	ผลการประเมิน
1.1	☑ หลักสูตรได้มาตรฐาน ☐ หลักสูตรไม่ได้มาตรฐาน

2.ผลการประเมินตามเกณฑ์ AUN-QA ระดับหลักสูตร

2.1 สรุปผลคะแนนโดยรวม

ตารางที่ 2 ผลประเมินรายเกณฑ์ AUN-QA

Criteria	Score
1. Expected Learning Outcomes	2
2. Programme Structure and Content	2
3. Teaching and Learningn Approach	2
4. Student Assessment	2
5. Academic Staff	3
6. Student Support Services	3
7. Facilities and Infrastructure	2
8. Output and Outcomes	2
Overall Score	2

Based on the assessment results, the..... programme at ..... university

❒fulfills ❒does not fulfill the AUN-QA requirements to be awarded the AUN-QA certificate.

The overall quality assurance implemented by the programme is

- ❒ Absolutely Inadequate
- ☑ Inadequate and Improvement is Necessary
- ❒ Inadequate but Minor Improvement Will Make It Adequate
- ❒ Adequate as Expected
- ❒ Better Than Adequate
- ❒ Example of Best Practice
- ❒ Excellent (Example of World-class or Leading Practice

2.2 คะแนนผลประเมินรายเกณฑ์ย่อย AUN-QA

ตาราง 3 สรุปคะแนนผลประเมินรายเกณฑ์ย่อย AUN-QA

Criteria		คะแนนประเ
1	**Expected Learning Outcomes**	
1.1	The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders	1
1.2	The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.	1
1.3	The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).	1
1.4	The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.	1
1.5	The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.	1
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**1**
2	**Programme Structure and Content**	
2.1	The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive,	1

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.		
2.2	The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.	1	2
2.3	The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.	1	3
2.4	The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.	1	2
2.5	The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated	1	3
2.6	The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.	1	3
2.7	The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.	1	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**1**	**2**
3	**Teaching and Learning Approach**		
3.1	The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.	2	2
3.2	The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.	2	3
3.3	The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.	2	2
3.4	The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn,	2	2

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g. commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).		
3.5	The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.	2	2
3.6	The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.	1	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**2**
4	**Student Assessment**		
4.1	A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.	2	2
4.2	The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	2	3
4.3	The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	2	3
4.4	The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.	2	3
4.5	The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning	2	1

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	outcomes of the programme and its courses.		
4.6	Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.	2	3
4.7	The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.	2	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**2**
5	**Academic Staff**		
5.1	The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.	1	3
5.2	The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.	1	2
5.3	The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.	1	2
5.4	The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	1	4
5.5	The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.	1	4
5.6	The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their	1	4

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	academic freedom, are well defined and understood.		
5.7	The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.	1	2
5.8	The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.	1	3
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**1**	**3**
6	**Student Support Service**		
6.1	The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.	3	4
6.2	Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.	2	2
6.3	An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.	3	3
6.4	Co-curricular activities, student competition, and other student support services are shown to be available to improve learning experience and employability.	3	4
6.5	The competences of the support staff rendering student services are shown to be	3	2

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
	identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.		
6.6	Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.	2	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**3**	**3**
7	**Facilities and Infrastructure**		
7.1	The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.	2	2
7.2	The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.	2	2
7.3	A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.	2	3
7.4	The information technology systems are shown to be set up to meet the needs of staff and students.	2	3
7.5	The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.	2	3
7.6	The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.	2	2

Criteria		คะแนนประเมินตนเอง	คะแนนประเมินโดยคณะกรรมการ
7.7	The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.	2	3
7.8	The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.	2	2
7.9	The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.	2	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**2**
8	**Output and Outcomes**		
8.1	The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	3
8.2	Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	2
8.3	Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	2
8.4	Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.	2	1
8.5	Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	2	2
	ระดับคะแนนในภาพรวม (Overall opinion)	**2**	**2**
	คะแนนภาพรวม Criteria 1-11	**2**	**2**

ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ และสรุปจุดแข็ง (Strengths)
และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

ตาราง 4 สรุปผลประเมินภาพรวม และสรุปจุดแข็ง (Strengths) และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
1. Expected Learning Outcomes		เมื่อหลักสูตรมีการปรับปรุงใหม่ควรดำเนินการตามแนวทางของ OBE และสร้าง PLOs ที่เป็นรูปธรรม ตอบสนองต่อ SHs และสามารถวัดและประเมินผลได้
2. Programme Structure and Content	หลักสูตรมีการเก็บข้อมูลของ SHs ภายนอกมาใช้ในการปรับปรุงรายวิชาและเพิ่มรายวิชาในหลักสูตร รวมถึงการปรับแขนงรายวิชาเพิ่ม	เมื่อหลักสูตรปรับปรุงใหม่ควรใช้ PLOs เป็นต้นทางในการออกแบบหลักสูตรตามแนวทางของ BCD เพื่อให้ได้วิชา ลำดับการเรียน และ CCM ที่มีคุณภาพ
3. Teaching and Learningn Approach	แต่ละรายวิชาได้เปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และอาจารย์มีการจัดการเรียนการสอนแบบ active learning ตามแต่ละวิชาที่สามารถดำเนินการได้	-หลักสูตรไม่ได้มี CLOs ของรายวิชา ดังนั้นเมื่อหลักสูตรได้กำหนด CLOs ของแต่ละรายวิชาแล้วควรออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ CLOs และทบทวนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับ CLOs และภาคของการทำงานอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนตามข้อเสนอแนะที่ได้รับ -หลักสูตรพึงกำหนด LLL ของหลักสูตร และแนวคิดผู้ประกอบการแล้วมอบหมายรายวิชาร่วมปลูกฝัง รวมถึงมีการประเมินผล

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
4. Student Assessment	หลักสูตรมีแนวปฏิบัติให้อาจารย์แต่ละรายวิชาในสาขาแจ้งเกณฑ์คะแนนให้นักศึกษาได้รับทราบ และสื่อสารเกณฑ์การสำเร็จการศึกษา และคณะมีแนวปฏิบัติการอุทธรณ์ผลการเรียนที่ประกาศใช้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกันกับนักศึกษาทุกสาขาวิชาในคณะมนุษย์ศาสตร์	หลักสูตรไม่ได้มี CLOs ของรายวิชา ดังนั้นเมื่อหลักสูตรได้กำหนด CLOs ของแต่ละรายวิชาแล้วควรการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ CLOs และทบทวนการเรียนการวัดและประเมินผลที่สอดคล้องกับ CLOs และภาคของการทำงานอย่างต่อเนื่อง และปรับปรุงการวัดและประเมินผลตามข้อเสนอแนะที่ได้รับ
5. Academic Staff	หลักสูตรมีการจัดสรรภาระงานตามคุณวุฒิและประสบการณ์ของอาจารย์ผู้สอน	หลักสูตรพึงคำนวณค่า FTE ตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนด โดยคำนวณย้อนหลัง 3 ปี สำหรับอาจารย์ผู้สอนทุกคน และวัดวิเคราะห์กำกับติดตามจากข้อมูลที่ได้เพื่อการจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการบริการที่มีคุณภาพ
6. Student Support Services	หลักสูตรได้มีกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเองที่สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	-หลักสูตรพึงกำหนดแผนกิจกรรมสำหรับ นศ. ทั้งแผนระยะสั้น/ระยะยาว ที่เป็นรูปแบบวิชาการ/ไม่เป็นวิชาการ ที่แสดงให้เห็น กิจกรรม แผนงานโครงการ กรอบระยะเวลาที่ชัดเจน -คณะพึงกำหนดสมรรถนะเจ้าหน้าที่ที่ดูแลงาน R6.1-6.4 ให้ชัดเจน มีการประเมินและนำไปสู่การพัฒนาเพื่อตอบสนองต่อ SHs ในทุกกลุ่ม

ตัวบ่งชี้	จุดแข็ง (S)	เรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (AFI)
7. Facilities and Infrastructure	มหาวิทยาลัยและคณะได้จัดสภาพแวดล้อม ความปลอดภัย และด้านสุขภาพให้กับนักศึกษา	-คณะพึงทบทวนการปรับปรุงห้องเรียน ห้อง Lab ปฏิบัติการของสาขาให้มีความพร้อมใช้งาน และมีความทันสมัย -คณะพึงกำหนดสมรรถนะเจ้าหน้าที่ดูแลและให้บริการใน R7.1-7.7 สื่อสารและประเมินเพื่อการปรับปรุงให้ตอบสนองต่อความต้องการของทุก SHs
8. Output and Outcomes	หลักสูตรมีการรายงานข้อมูลผลลัพธ์ทั้ง R8.1-8.5	หลักสูตรพึงรายงานข้อมูลย้อนหลังให้ครบ 3-5 ปี วัด วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ นำไปสู่การกับกำติดตามเพื่อป้องกันปัญหา วิเคราะห์ความเสี่ยงหาแนวทางแก้ไข และเลือกคู่เทียบเพื่อการพัฒนาหลักสูตรที่ดีขึ้น

ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ (เกณฑ์ย่อย)

ตารางที่ 5 ผลประเมินรายตัวบ่งชี้ และสรุปจุดแข็ง (Strengths) และเรื่องที่สามารถปรับปรุงได้ (Area for Improvement) ตามเกณฑ์ AUN-QA

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
1. Expected Learning Outcomes			
1.1 The programme to show that the expected learning outcomes are appropriately formulated in accordance with an established learning taxonomy, are aligned to the vision and mission of the university, and are known to all stakeholders	-จาก SAR หน้า 13 พบว่าผลการเรียนรู้กลุ่มวิชาเฉพาะมีความเป็นรูปธรรม เช่น 1.3, 1.5, 2.2, 3.4 4.4 เป็นต้น -จาก SAR หน้า 15 พบว่าหลักสูตรได้มีการวางแผนการพัฒนา หลักสูตรโดยอิงตาม เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2565 ของคณะกรรมการมาตรฐานการ อุดมศึกษา (กมอ.) และสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจของมหาวิทยาลัยและคณะมนุษยศาสตร์และ สังคมศาสตร์	- ผลการเรียนรู้เฉพาะด้านที่สร้างหลายตัวไม่ได้ใช้ Learning Taxonomy ในการสร้างเช่น ข1.1, 1.2, 1.4, 2.1 เป็นต้น -จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่าหลักสูตรยังไม่ได้กำหนด SHs ที่ต้องรับรู้ข้อมูล PLOs หรือผลการเรียนรู้ของหลักสูตร -จากการสัมภาษณ์นักศึกษาไม่ได้สื่อสารผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตรให้กับนักศึกษาได้รับทราบข้อมูล เมื่อหลักสูตรปรับปรุงหลักสูตรใหม่พึงสร้าง PLOs ที่เกิดจากความต้องการของ SHs กำหนดกลุ่มที่ต้องการสื่อสาร และสื่อสาร PLOs ตามที่หลักสูตรได้กำหนดไปยัง SHs ในแต่ละกลุ่ม	2
1.2 The programme to show that the expected learning outcomes for all courses are appropriately	จาก SAR หน้า 13 และจากมคอ. 3 พบว่าแต่ละรายวิชาได้จัดการเรียนการสอนตามความมุ่งหมายของ	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและจากการตรวจสอบมคอ. 3 ยังไม่พบการกำหนด CLOs ทุกรายวิชาตามที่ได้ระบุไว้ใน SAR โดยอาจารย์ผู้สอนจะ	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
formulated and are aligned to the expected learning outcomes of the programme.	รายวิชา และคำอธิบายรายวิชาตามที่ได้ระบุไว้ในเล่มมคอ. 2	สอนโดยยึดคำอธิบายรายวิชาและจุดมุ่งหมายตามที่ระบุไว้ในมคอ. 3 หลักสูตรพึงออกแบบ CLOs ของทุกรายวิชาโดยมุ่งไปที่การให้ผู้เรียนแสดงพฤติกรรมได้มากกว่ามองในมุมมองของผู้สอนเพียงอย่างเดียว หลังจากนั้นให้ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนและการวัดให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาตามที่ได้กำหนด	
1.3 The programme to show that the expected learning outcomes consist of both generic outcomes (related to written and oral communication, problem solving, information technology, teambuilding skills, etc) and subject specific outcomes (related to knowledge and skills of the study discipline).	จาก SAR หน้า 14 และจากการตรวจสาระของผู้ประเมินพบว่าผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของหลักสูตรทั้ง 23 ข้อประกอบด้วยผลการเรียนรู้ทั่วไป (Generic Learning Outcomes: GLO) และผลการเรียนรู้เฉพาะทางตามศาสตร์ของหลักสูตร (Subject Specific Learning Outcomes: SSLO)		4

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
1.4 The programme to show that the requirements of the stakeholders, especially the external stakeholders, are gathered, and that these are reflected in the expected learning outcomes.	จาก SAR หน้า 15 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่าหลักสูตรได้มีการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากผู้ใช้บัณฑิต สถานศึกษารับนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ศิษย์เก่า และ ผู้ทรงคุณวุฒ เพื่อนำมาปรับผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เพื่อออกแบบผลลัพธ์การเรียนรู้ให้ตอบสนองต่อความต้องการของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามที่ได้ระบุ	จากการสัมภาษณ์ยังไม่ชัดเจนเรื่องการรับฟังข้อมูล การเก็บรวบรวม การสังเคราะห์และกลั่นกรองข้อมูลเพื่อนำไปสู่การกำหนดผลการเรียนรู้ของหลักสูตร **เมื่อหลักสูตรมีการปรับปรุงใหม่หลักสูตรพึงพิจารณาทบทวน**กระบวนการได้มาซึ่งความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (SHs) เพื่อนำไปสู่การกำหนด PLOs เช่น - กำหนดวิธีการรับฟังและรวบรวมข้อมูล (วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล) เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศความต้องการของ SHs แต่ละกลุ่ม - วิเคราะห์ กลั่นกรองข้อมูลความต้องการของ SHs ที่รวบรวมมาเพื่อ นำไปสร้าง PLOs - วิเคราะห์ความสอดคล้องของ PLOs กับความต้องการ/จำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียแต่ละกลุ่ม เพื่อให้มั่นใจว่าหลักสูตรสามารถผลิตบัณฑิตที่สอดรับกับความต้องการของภาคการทำงานและผู้ใช้	2
1.5 The programme to show that the expected learning outcomes are achieved by the students by the time they graduate.		จาก SAR หน้า 16 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่พบการออกแบบการวัดผลการเรียนรู้ตามกรอบ TQF ของหลักสูตร โดยประกอบไปด้วย วิธีการวัด เครื่องมือวัด เกณฑ์ ช่วงเวลา และ	1

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		ผู้รับผิดชอบการบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรได้ตั้งไว้ **เมื่อหลักสูตรได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่พึงพิจารณา** การกำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การวัด ช่วงเวลาการวัด PLOs แต่ละ PLO ที่สามารถวัดได้จริง และสามารถสะท้อนได้ถึงระดับการบรรลุ PLOs มาก-น้อย	
2. Programme Structure and Content			
2.1 The specifications of the programme and all its courses are shown to be comprehensive, up-to-date, and made available and communicated to all stakeholders.	จาก SAR หน้า 17-18 พบว่าหลักสูตรได้สื่อสารรายละเอียดของหลักสูตรตามเล่ม มคอ. 2 ตามที่สป.อว. กำหนดและเผยแพร่ให้ SHs รับทราบทางผ่าน facebook และเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย และข้อมูลหลักสูตรและข้อมูลรายวิชาที่เผยแพร่ รวมถึงแหล่งที่เผยแพร่ ตามตารางที่ 2.1-1 รายละเอียดหลักสูตร มคอ.2 และ ตารางที่ 2.1-2 รายละเอียดรายวิชา มคอ.3	-จากการตรวจสอบข้อมูลตามที่หลักสูตรนำเสนอพบว่าข้อมูลไม่ครบถ้วนตามที่ระบุให้ SAR ซึ่งขาดข้อมูล CLOs และ PLOs และไม่ครบตามตารางที่ 2.1-1 ในทุกแหล่งข้อมูล -จาก SAR หน้า 17 ไม่พบว่ากลุ่ม SHs ตามที่หลักสูตรได้ระบุไว้คือกลุ่มใดที่ต้องรับรู้ในข้อมูลใดตามที่หลักสูตรได้กำหนด -จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่ามีการนำเสนอข้อมูลผ่านช่องทางต่างๆ ตามรูปแบบเดิมที่เคยทำซึ่งข้อมูลไม่ได้ครบถ้วนตามตารางที่ระบุในเล่ม SAR	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		หลักสูตรพึงพิจารณา แนวทางที่เป็นระบบในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับ Program Specification (มคอ.2) และ Course Specifications (มคอ.3-4) โดยการกำหนด SHs ที่ต้องการสื่อสารเผยแพร่ รวมทั้งทุกสื่อที่สื่อสารเผยแพร่พึงมีข้อมูลที่สำคัญครบถ้วนและสอดคล้องกับหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติล่าสุด อีกทั้ง มคอ.3-4 พึงมีการปรับปรุงก่อนสอนทุกครั้ง	
2.2 The design of the curriculum is shown to be constructively aligned with achieving the expected learning outcomes.	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่าหลักสูตรได้ออกแบบหลักสูตรโดยพิจารณาข้อมูลจากกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) 5 ด้านเพื่อออกแบบผลการเรียนรู้ตามที่ได้ระบุไว้ในมคอ. 2	เนื่องจากหลักสูตรเป็น TQF เดิมยังไม่ได้ดำเนินการออกแบบหลักสูตรแนวทางของ BCD โดยใช้ PLOs เป็นสารตั้งต้นของการออกแบบ เมื่อหลักสูตรมีการปรับปรุงใหม่หลักสูตรพึงพิจารณาทบทวน การออกแบบหลักสูตรโดยใช้ PLOs เป็นตัวตั้งตามแนวทางของ Backward Curriculum Design สู่การสร้างรายวิชา และแผนที่กระจายความรับผิดชอบของรายวิชา (Curriculum mapping) เพื่อให้ได้หลักสูตรที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (PLOs) ของหลักสูตรได้อย่างครบถ้วน	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
2.3 The design of the curriculum is shown to include feedback from stakeholders, especially external stakeholders.	-จาก ภาคผนวก ง ตารางเปรียบเทียบหลักสูตรเดิมและหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2565 หน้า 167-179 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่ามีการปรับปรุงหลักสูตรจากมีเพียงสาขาเดียวเป็นรายวิชาที่มีแขนง ปรับกลุ่มวิชาบังคับให้น้อยลงจาก 45 เป็น 30 หน่วยกิต และเพิ่มรายวิชาเลือกให้มากขึ้นจาก 12 เป็น 16 หน่วยกิต มีการปรับปรุงเนื้อหาคำอธิบายรายวิชา มีการเพิ่มรายวิชาใหม่ จากกลุ่มของผู้ใช้บัณฑิตและศิษย์เก่าที่ให้ข้อมูลมา	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรยังไม่ชัดเจนว่าหลักสูตรมีกระบวนการกลั่นกรองข้อมูลเพื่อนำมาสู่การปรับปรุงตามที่ได้ระบุไว้ หลักสูตรพึงพิจารณา กำหนดแนวทางการรวบรวมและนำข้อมูลป้อนกลับจาก SHs อย่างเป็นระบบ เช่น การกำหนดกลุ่ม SHs ที่หลักสูตรต้องรับฟังข้อมูลป้อนกลับให้สอดคล้องและครอบคลุมการดำเนินงานของหลักสูตร กำหนดความถี่ในการเก็บรวบข้อมูล แนวทางการวิเคราะห์ กลั่นกรอง จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลป้อนกลับ เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบ/ปรับปรุงหลักสูตร รวมถึงแนวทางการวัดประเมินความสำเร็จของการปรับปรุงดังกล่าว เพื่อการพัฒนาและยกระดับการเนินงานของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง	3
2.4 The contribution made by each course in achieving the expected learning outcomes is shown to be clear.	จาก มคอ. 2 หน้า 64-76 พบว่าหลักสูตรแสดง CCM ของรายวิชาศึกษาทั่วไป พบว่าผลการเรียนรู้ย่อยทุกตัวมีอย่างน้อย 1 รายวิชารองรับผลักดัน ส่วนหมวดรายวิชาเฉพาะในแต่ละแขนงมีรายวิชาผลักดันผลการเรียนรู้ย่อยอย่างน้อย	จาก มคอ. 2 หน้า 64-76 พบว่าสำหรับแขนงสังคมพัฒนาจะมี 1.3, 1.5, 4.5, และ 5.1 ที่ไม่มีรายวิชาบังคับที่มีจุดดำเน้นความรับผิดชอบหลัก ส่วนแขนงของสิ่งแวดล้อมจะมี 4.5 ที่ไม่มีรายวิชาบังคับที่มีจุดดำเน้นความรับผิดชอบหลัก	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		เมื่อหลักสูตรมีการปรับปรุงใหม่หลักสูตรพึงพิจารณาทบทวน การออกแบบหลักสูตรโดยใช้ PLOs เป็นตัวตั้งตามแนวทางของ Backward Curriculum Design สู่การสร้างรายวิชาที่มีสาระสอดคล้องกับ PLOs และได้แผนที่กระจายความรับผิดชอบของรายวิชา (Curriculum mapping) ที่มีคุณภาพ เพื่อให้ทุกรายวิชาในหลักสูตรสามารถร่วมกันผลักดัน PLOs ของหลักสูตรให้บรรลุได้อย่างครบถ้วน	
2.5 The curriculum to show that all its courses are logically structured, properly sequenced (progression from basic to intermediate to specialised courses), and are integrated	-จากมคอ. 2 หน้า 22-27 พบว่าจากแผนการเรียนจากทั้ง 2 แขนงพบว่าหลักสูตรได้วางแผนการเรียนของนักศึกษาโดยเริ่มจากหมวดวิชาศึกษาทั่วไปพร้อมด้วยหมวดวิชาเฉพาะที่เป็นกลุ่มวิชาแกน นำไปสู่กลุ่มวิชาเฉพาะด้านที่เป็นวิชาบังคับและรายวิชาเลือก และนำไปสู่การบูรณาการที่กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูหรือสหกิจศึกษา(CWIE) -จาก SAR หน้า 20 พบว่าหลักสูตรได้มีการนำหลักสูตรได้มีการนำรายวิชามาจัดลำดับการจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลำดับชั้นปีที่สอน และระดับความยาก-ง่ายของรายวิชา ได้แก่ ในระดับ Basic จัดการเรียนสอนในชั้นปีที่ 1 ในระดับ	**หลักสูตรพึงทบทวน** การออกแบบโครงสร้างหลักสูตรที่มีการจัดเรียงลำดับการเรียนรายวิชา ตามลักษณะและสาระ ของรายวิชาอย่างมีหลักการและเหตุผลรองรับในการกำหนดลำดับการเรียนรายวิชา เพื่อต่อยอดสู่การบรรลุแต่ละ PLOs รวมถึงการนำองค์ความรู้/ทักษะจากการเรียนรายวิชาที่เรียนก่อน มาบูรณาการในการเรียน หรือ การปฏิบัติการ ในรายวิชาที่เรียนในลำดับถัดมา	3

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	Intermediate จัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 2 และในระดับ Advance จัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 3 – 4 และหลักสูตร มีการกำหนดรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ไว้ 2 แบบ คือ 1) การบูรณาการรายวิชา ได้แก่ ในภาคเรียนที่ 2 ของชั้นปีที่1 นักศึกษาจะเรียนวิชาพื้นฐาน คือ วิชาภูมิศาสตร์ และนำความรู้จากวิชาภูมิศาสตร์ไปบูรณาการกับรายวิชาระบบสารสรเทศภูมิศาสตร์สำหรับงาน พัฒนาท้องถิ่น ซึ่งจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นปีที่ 2 2) การบูรณาการของหลักสูตร ได้แก่ หลักสูตรจะจัดการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐานในชั้นปีที่ 1 เช่น วิชาเศรษฐศาสตร์ ภูมิศาสตร์ จิตวิทยาสังคมเบื้องต้น และนำความรู้จากรายวิชาพื้นฐานไปบูรณาการกับรายวิชาในระดับที่สูงขึ้นในชั้นปีต่อไป เช่น วิชาชุมชนศึกษา วิชาการวางแผนและการจัดการโครงการเพื่อการ พัฒนา		
2.6 The curriculum to have option(s) for students to pursue major and/or minor specialisations.	จาก มคอ. 2 หน้า 15-20 พบว่าโครงสร้างหลักสูตรมีรายวิชากลุ่มเฉพาะด้านที่เป็นกลุ่มวิชาเลือกให้นักศึกษาได้เลือกเรียน 18 หน่วยกิต สำหรับทั้ง 2	จากมคอ. 2 หน้า 22-27 พบว่าหลักสูตรได้ลงรายวิชาเลือกเฉพาะด้านให้กับนักศึกษาแล้วและจากการ	3

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	แขนง โดยแขนงสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นมีรายวิชาเลือกทั้ง 8 รายวิชา และแขนงนวัตกรรมการจัดการสิ่งแวดล้อม มีรายวิชาเลือกจำนวน 10 รายวิชา ซึ่งนักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้อย่างน้อย 6 วิชา สำหรับแต่ละแขนงของนักศึกษา	สัมภาษณ์อาจารย์พบว่ามีการจัดแผนให้กับนักศึกษาเลยโดยนักศึกษาไม่ได้เลือก หลักสูตรควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการเลือกเรียนรายวิชาเฉพาะด้านตามความต้องการของผู้เรียน	
2.7 The programme to show that its curriculum is reviewed periodically following an established procedure and that it remains up-to-date and relevant to industry.	-จาก SAR หน้า 21 พบว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีการกำหนดการทบทวนหลักสูตร มี 3 รูปแบบ คือ การทบทวน รายวิชา การทบทวนรายปี (มคอ.7) และ การทบทวนปรับปรุงหลักสูตร ทุกๆ 5 ปี หลักสูตรมีการดำเนินการ ดังต่อไปนี้ 1. ทบทวนมคอ. 5 ของแต่ละรายวิชาในหลักสูตรแต่ละภาคการศึกษา เพื่อนำมาปรับปรุงการเรียนการสอนในมคอ. 3 ในภาคถัดไป 2. ทบทวนรายปี โดยรวบรวมข้อมูลจากผลการประเมินมคอ. 5 และการดำเนินการหลักสูตรรายงานในมคอ.7 ซึ่งมีการทบทวนรายวิชาของหลักสูตรให้มีความทันสมัย สอดคล้องกับ	จาก SAR หน้า 21 แม้ว่าหลักสูตรจะกำหนดกระบวนการและวงรอบการทบทวนหลักสูตรทุก 5 ปี และมีการทบทวนรายวิชาประจำปีโดยอาศัยข้อมูลจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แต่ยังไม่พบหลักฐานที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า ข้อมูลจากผู้ใช้บัณฑิต ศิษย์เก่า นายจ้าง และภาคการทำงานถูกวิเคราะห์และนำไปใช้ในการตัดสินใจปรับปรุงหลักสูตร หรือรายวิชาในประเด็นใดบ้าง หลักสูตรพึงพิจารณาทบทวน กระบวนการทบทวนหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เช่น กำหนด งวด/ระยะเวลา ขั้นตอน/วิธีการ ข้อมูล input/output ที่ต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก เป็นต้น เพื่อให้หลักสูตร	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	ความต้องการของผู้เรียน หน่วยงาน และสถานศึกษาที่ส่งนักศึกษาเข้ามาเรียน 3. ข้อมูลในข้อ 1, 2 นำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตรทุกๆ 5 ปี ตามขั้นตอนของมหาวิทยาลัย -จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่าอยู่ในขั้นตอนการปรับปรุงหลักสูตรใหม่เพื่อใช้ในปี 2570 ซึ่งอยู่ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิพากษ์โดยผู้ทรงคุณวุฒิ	ทันสมัย และตอบสนองความต้องการ/ความจำเป็นของภาคการทำงาน และผู้ใช้บัณฑิต	
3. Teaching and Learning Approach			
3.1 The educational philosophy is shown to be articulated and communicated to all stakeholders. It is also shown to be reflected in the teaching and learning activities.	-จาก SAR หน้า 23 พบว่า มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ได้กำหนดปรัชญาการศึกษา คือ บัณฑิตนักปฏิบัติเพื่อเรียนรู้ตลอด ชีวิตและรับผิดชอบต่อสังคมท้องถิ่น -หลักสูตรได้ดำเนินการสื่อสารและเผยแพร่ปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยให้แก่อาจารย์ นักศึกษา SHs และประชาชนทั่วไปทาง Website, Facebook และกลุ่มไลน์อย่างต่อเนื่อง	-จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่าการสื่อสารปรัชญาการศึกษายังไม่ครอบคลุม มีการสื่อสารเฉพาะกลุ่มอาจารย์ ขาดการสื่อสารไปยังผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกลุ่มอื่น -จากการสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่านักศึกษาไม่ทราบปรัชญาการจัดการศึกษาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด	3

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	-มอบหมายให้อาจารย์ ผู้นำปรัชญาการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามสอดแทรกในการเรียนการสอนในทุกรายวิชา เช่น รายวิชา 30531011 สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	หลักสูตรพึงทบทวนแนวทางในการสื่อสารข้อมูลปรัชญาการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยในทุกกลุ่มที่ได้กำหนดไว้	
3.2 The teaching and learning activities are shown to allow students to participate responsibly in the learning process.	-จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้สอนและนักศึกษาพบว่าอาจารย์ได้เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เลือกชุมชนสำหรับการลงพื้นที่ในการเรียนรู้ด้วยกลุ่มของนักศึกษาเอง ซึ่งเกิดขึ้นในรายวิชาโครงการ -จาก SAR หน้า23 พบว่ารายวิชา 3053203 การวางแผนและการจัดการ โครงการเพื่อการพัฒนา (CWIE) เป็นต้น มีการให้นักศึกษาร่วมกำหนดกระบวนการเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น การกำหนดแผนในการลงพื้นที่ศึกษาดูงาน การกำหนดวิธีการเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการ นำเสนอผลการศึกษา	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่าเนื่องจากหลักสูตรยังไม่ได้กำหนด CLOs ของหลักสูตรจึงเป็นเพียงให้เด็กได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจการเรียนรู้ในรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนจากจุดประสงค์การเรียนรู้ในรายวิชานั้นๆ เมื่อหลักสูตรได้กำหนด CLOs ของรายวิชาแล้วควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการเรียนรู้ที่ไม่ขัดแย้งกับ CLOs	3
3.3 The teaching and learning activities are shown to involve active learning by the students.	จากการตรวจสอบมคอ. 3 พบว่ามีการจัดการเรียนการสอนแบบ Active learning ตามเนื้อหาสาระของแต่ละรายวิชา และมีรายวิชาบางส่วนดูตามจุดมุ่งหมายรายวิชา	จากการตรวจสอบมคอ. 3 ของแต่ละรายวิชาพบว่ายังไม่ได้กำหนด CLOs และจากการสัมภาษณ์พบว่าอาจารย์จัดการเรียนการสอนจากประสบการณ์ และดูจากคำอธิบายรายวิชาเป็นหลัก	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		หลักสูตรพึงทบทวน การกำหนดหรือสร้าง CLOs ของรายวิชาให้สอดรับกับ PLOs ที่รายวิชานั้นๆรองรับตาม Curriculum mapping และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ active learning ที่สอดคล้องตาม CLOs ของวิชา เพื่อผลักดันให้ผู้เรียนบรรลุผลการเรียนรู้ของ CLOs ที่จะส่งผลต่อการผลักดันการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ของหลักสูตร (PLOs) ได้อย่างครบถ้วน	
3.4 The teaching and learning activities are shown to promote learning, learning how to learn, and instilling in students a commitment for life-long learning (e.g. commitment to critical inquiry, information-processing skills, and a willingness to experiment with new ideas and practices).	-จาก SAR หน้า 25 พบว่าหลักสูตรได้มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้โดยมีการจัดทำกิจกรรมการศึกษาโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในการจัดการเรียนรู้ โดยการบูรณาการรายวิชาในภาคการศึกษา 2/2568 โดยมีที่มีการบูรณาการเรียนรู้ร่วมกันคือ รายวิชา 3053103 แนวคิดและกระบวนการพัฒนา รายวิชา 3053201 ประวัติศาสตร์อีสาน และ รายวิชา 3053207 การจัดการธุรกิจเพื่อสังคม เพื่อศึกษาชุมชนโดยใช้ เครื่องมือ 7 ชิ้นในการศึกษาชุมชน	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่ายังไม่ได้กำหนดทักษะ LLL และมอบหมายรายวิชาที่กำหนดไว้ หลักสูตรพึงพิจารณาทบทวน • กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เรียนรู้วิธีการเรียนรู้/แสวงหาความรู้ (ไม่ทุกวิชาขึ้นกับบริบทของรายวิชา) • กิจกรรมการเรียนการสอนที่ปลูกฝังทักษะ Lifelong learning (LLL) เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง (ไม่ทุกวิชา ขึ้นกับ ทักษะ LLL ที่หลักสูตรกำหนด และบริบทรายวิชา) โดย	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		- หลักสูตรกำหนดทักษะ LLL และวิธีการปลูกฝัง LLL ผ่านรายวิชา - หลักสูตรมอบหมายรายวิชา เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน - ประเมินการบรรลุ LLL Skills ในตัวผู้เรียน	
3.5 The teaching and learning activities are shown to inculcate in students, new ideas, creative thought, innovation, and an entrepreneurial mindset.	จาก SAR หน้า 27 พบว่าหลักสูตรมีรายวิชาการศึกษาปัญหาพิเศษ เป็นเรียนรู้ผ่านการทำวิจัยที่มุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกฝน กระบวนการทำงานวิจัยเริ่มตั้งแต่การศึกษา ค้นคว้าและบูรณาการความรู้จากประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้ใน รายวิชาต่างๆ เพื่อกำหนดหัวข้อการศึกษาภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และวิเคราะห์ด้วยพื้นฐาน การวิจัยและสร้างสรรค์บนพื้นฐานจริยธรรม จรรยาบรรณในการทำวิจัย	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่าหลักสูตรยังไม่ได้กำหนด entrepreneurial mindset สำหรับหลักสูตร แต่มีการสอนสอดแทรกแนวคิดของผู้ประกอบการ (Entrepreneurial mindset) อยู่ในรายวิชาโครงงานทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ หลักสูตรพึงพิจารณา กำหนดแนวคิด/มุมมองของผู้ประกอบการ สำหรับหลักสูตร และกำหนดรายวิชาสำหรับปลูกฝัง entrepreneurial mindset ในตัวผู้เรียน รวมทั้งกำหนด CLOs ที่รับผิดชอบผลลัพธ์การเรียนรู้ที่แสดงถึงความคิดสร้างสรรค์ แนวคิดใหม่ นวัตกรรม และมุมมอง/แนวคิดผู้ประกอบการในรายวิชาที่รับผิดชอบ	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
3.6 The teaching and learning processes are shown to be continuously improved to ensure their relevance to the needs of industry and are aligned to the expected learning outcomes.	จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดขอบหลักสูตรพบว่ามีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปีละ 1 ครั้ง โดยทวนสอบปีละ 25% โดยดูจากเกรด ชิ้นงานและข้อสอบ	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่าหลักสูตรยังไม่ได้ทบทวนกระบวนการเรียนการสอนว่าสอนคล้องกับ CLOs หรือวัตถุประสงค์การเรียนรู้ และภาคการทำงานอย่างไร ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนอย่างไร เมื่อหลักสูตรได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาแล้ว หลักสูตรพึงออกแบบการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ระดับรายวิชาที่ได้กำหนด รวมถึงการทบทวนกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับ CLOs และภาคของการทำงานอย่างต่อเนื่องและนำมาปรับปรุงผลที่ได้จากข้อเสนอแนะ	2
4. Student Assessment			
4.1 A variety of assessment methods are shown to be used and are shown to be constructively aligned to achieving the expected learning outcomes and the teaching and learning objectives.	-จาก มคอ. 5 และ SAR หน้า 30 ระบุ หลักสูตรมีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เช่น การสอบทฤษฎี การสอบปฏิบัติ การตอบคำถาม การทำรายงาน -จาก SAR หน้า 30 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระบุว่า หลักสูตรมีวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	-ไม่พบการระบุการวัดและประเมินผลในบางรายวิชา เนื่องจากไม่พบหลักฐาน มคอ. 3 และ 5 บางรายวิชาของหลักสูตร -ไม่พบการระบุวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา เนื่องจากไม่พบหลักฐาน มคอ. 3 และ 5 บางรายวิชาของหลักสูตร	**2**

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		-จากการสัมภาษณ์พบว่าหลักสูตรยังไม่ได้กำหนด CLOs เลยไม่ชัดเจนว่าการวัดและประเมินผลดังกล่าวจะสอดคล้องกับ CLOs หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในประเด็นใด **หลักสูตรพึงทบทวน** การออกแบบการวัดประเมินโดยใช้ CLOs เป็นตัวตั้งในการออกแบบ วิธีการ เครื่องมือการวัดประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาที่สามารถวัดการบรรลุของ CLOs แต่ละ CLO	
4.2 The assessment and assessment-appeal policies are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	-จาก SAR หน้า 31 ระบุ หลักสูตรมีการสื่อสารไปยังผู้เรียนเรื่องการกำหนดนโยบายการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และจากการสัมภาษณ์นักศึกษาสะท้อนว่าอาจารย์มีการแจ้งเกณฑ์การให้คะแนนและสัดส่วนคะแนนเก็บให้นักศึกษาทราบล่วงหน้าตั้งแต่ต้นคาบเรียน อาจารย์จะแจ้งเกณฑ์ในการตรวจงานให้ทราบเพื่อให้ได้คำตอบที่ถูกต้อง -จากการสัมภาษณ์บริหารและผู้รับผิดชอบหลักสูตรพบว่าคณะได้สร้างกลไกหรือขั้นตอนในการอุทธรณ์ผลการเรียนของนักศึกษาผ่านทางหน้าเว็บไซต์ของคณะ	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษายังไม่ทราบช่องทางการอุทธรณ์ผลการเรียนตามที่คณะได้ดำเนินการคลอบคลุมทุกคน หลักสูตรพึงหาแนวทางในการสื่อสารข้อมูลเพื่อให้ทุกกลุ่มได้ทราบแนวปฏิบัติและใช้กับนักศึกษาทุกคน	3

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
4.3 The assessment standards and procedures for student progression and degree completion, are shown to be explicit, communicated to students, and applied consistently.	-จากมคอ. 2 หน้า 78 พบว่า นักศึกษาทีมีสิทธิ์ได้รับปริญญา ต้องมีคุณสมบัติครบถ้วน ดังต่อไปนี้ 1. เรียนครบหน่วยกิต และรายวิชาตามที่มหาวิทยาลัยกำหนดไว้ในหลักสูตร 2. มีแต้มระดับคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตร ไม่ต่ำกว่า 2.00 3. ใช้เวลาในการศึกษาไม่น้อยกว่า 6 ภาคการศึกษาปกติและไม่เกิน 16 ภาคการศึกษา 4. มีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ว่าด้วย การศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2563 หมวด 9 การสำเร็จการศึกษา การขอรับปริญญา และการอนุมัติปริญญา -จาก SAR หน้า 32 พบว่ามีการกำหนดการทดสอบวัดภาษาอังกฤษและการทดสอบสมรรถนะทักษะด้านดิจิทัลที่นักศึกษาจะต้องสอบ	จากการสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่านักศึกษาไม่ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการสำเร็จการศึกษาอย่างครบถ้วน เช่น ในประเด็นของ ต้องผ่านการทดสอบมาตรฐานความรู้ภาษาอังกฤษ การทดสอบสมรรถนะและทักษะดิจิทัลตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด หรือการเรียนครบหน่วยกิต เกณฑ์เฉลี่ยที่ต้องสำเร็จการศึกษา และเงื่อนไขขอการออกฝึกงาน หลักสูตรพึงหาแนวทางในการสื่อสารเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาทุกประเด็นให้นักศึกษาได้รับทราบ และเงื่อนไขต่างๆ ในการออกฝึกงานเพื่อให้นักศึกษาได้วางแผนและเตรียมตัวในการพัฒนาตนเอง	3
4.4 The assessments methods are shown to include rubrics, marking schemes, timelines, and regulations, and these are shown	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรและนักศึกษาพบว่า 1. ทุกรายวิชาตัดเกรดอิงเกณฑ์ 2. มีการแจ้งระเบียบสอบให้นักศึกษาได้ทราบ	-จากเอกสารหลักฐานยังไม่พบตัวอย่างการให้คะแนนแบบ Rubrics ในรายวิชาที่ต้องใช้รูบิก ไม่พบการใช้ making scheme สำหรับรายวิชาที่ต้องใช้ และไม่พบการสื่อสารเกณฑ์ที่สำคัญในการประเมินให้นักศึกษา	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
to ensure validity, reliability, and fairness in assessment.	3. มีการใช้ rubric ในรายวิชาวิจัย	ทราบ สำหรับการออกข้อสอบอาจารย์ออกจากประสบการณ์ที่สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน **หลักสูตรพึงพิจารณาทบทวน**การใช้ marking schemes ในการตรวจคำตอบข้อสอบอัตนัย และใช้ rubrics scoring ในการวัดประเมินเชิงคุณภาพ พฤติกรรม หรือ soft skill) เพื่อให้การวัดและประเมินผลผู้เรียน เที่ยงตรง สอดคล้องกับ CLOs (Validity) คงเส้นคงวาเชื่อถือได้ (Reliability) และเป็นธรรมกับผู้เรียน (Fairness) ในทุกรายวิชา	
4.5 The assessment methods are shown to measure the achievement of the expected learning outcomes of the programme and its courses.	-จาก SAR หน้า 30 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรระบุว่า หลักสูตรมีวิธีการประเมินที่สอดคล้องกับรายวิชาและคำอธิบายรายวิชา	จาก SAR หน้า 16 และจากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรไม่พบการออกแบบการวัดผลการเรียนรู้ตามกรอบ TQF ของหลักสูตร โดยประกอบไปด้วย วิธีการวัด เครื่องมือวัด เกณฑ์ ช่วงเวลา และผู้รับผิดชอบการบรรลุผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรได้ตั้งไว้ **เมื่อหลักสูตรได้ปรับปรุงหลักสูตรใหม่พึงพิจารณา**การกำหนดวิธีการ เครื่องมือ และเกณฑ์การวัด ช่วงเวลาการวัด PLOs แต่ละ PLO ที่สามารถวัดได้จริง	1

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		และสามารถสะท้อนได้ถึงระดับการบรรลุ PLOs มาก-น้อย -จากการสัมภาษณ์พบว่าหลักสูตรยังไม่ได้กำหนด CLOs เลยไม่ชัดเจนว่าการวัดและประเมินผลดังกล่าวจะสอดคล้องกับ CLOs หรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในประเด็นใด หลักสูตรพึงทบทวน การออกแบบการวัดประเมินโดยใช้ CLOs เป็นตัวตั้งในการออกแบบ วิธีการ เครื่องมือการวัดประเมินผลลัพธ์การเรียนรู้รายวิชาที่สามารถวัดการบรรลุของ CLOs แต่ละ CLO	
4.6 Feedback of student assessment is shown to be provided in a timely manner.	-จากการสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่า อาจารย์ผู้สอนทุกคนในสาขาวิชาให้ข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) ทั้งผลการประเมินและให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง -จาก SAR หน้า 35 พบว่า หลักสูตรกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนแจ้งผลการสอบหรือผลการประเมินให้กับนักศึกษาได้รับทราบทันที หลังจากผ่านการสอบกลางภาคเรียน เพื่อให้ข้อมูลย้อนกลับ Feedback แก่นักศึกษาเป็นรายบุคคล หลักสูตรฯ ตระหนักว่า	จากการสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่ารายวิชาหมวดการศึกษาทั่วไปเนื่องด้วยสอนจำนวนคนมากทำให้นักศึกษาไม่ทราบคะแนนและได้ข้อมูลป้อนกลับเพื่อพัฒนาตนเอง	3

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	Feedback ที่รวดเร็วคือหัวใจของการพัฒนาผู้เรียน อาจารย์ผู้สอนจึงมีแนวปฏิบัติในการส่งคืนผล คะแนน และข้อเสนอแนะแก่นักศึกษาอย่างทันท่วงที เช่นสอบกลางภาคให้แจ้งภายใน 2 สัปดาห์ การลงพื้นที่ชุมชน: หลังจากการฝึกปฏิบัติภาคสนามในแต่ละวันหรือแต่ละสัปดาห์ อาจารย์ผู้ควบคุมจะจัดกิจกรรมถอดบทเรียนทันที เพื่อให้ Feedback หน้างาน		
4.7 The student assessment and its processes are shown to be continuously reviewed and improved to ensure their relevance to the needs of industry and alignment to the expected learning outcomes.	จากการสัมภาษณ์พบว่ามีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ปีละ 1 ครั้งตามแนวทางของการทวนสอบ	จากการสัมภาษณ์อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พบว่าในกระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตร ยังไม่ได้มีการพิจารณาทบทวนการประเมินผลการเรียนของทุกรายวิชาในประเด็นที่สอดคล้องกับ CLOs และสอดคล้องกับสภาพจริงในการทำงาน **หลักสูตรพึงพิจารณา** ปรับปรุงกระบวนการทวนสอบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของรายวิชาที่มีการทบทวนการประเมินผลการเรียนรายวิชาที่สอดคล้องกับ CLOs และสอดคล้องกับสภาพจริงในการทำงาน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการประเมินผลการเรียนที่สามารถ	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		ตอบสนองต่อการบรรลุ CLOs และความต้องการภาคการทำงานและผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่อง	
5. Academic Staff			
5.1 The programme to show that academic staff planning (including succession, promotion, re-deployment, termination, and retirement plans) is carried out to ensure that the quality and quantity of the academic staff fulfil the needs for education, research, and service.	- จาก SAR หน้า 38-39 พบว่า หลักสูตรมีแผนอัตรากำลัง ที่มีรายละเอียดจำนวนอาจารย์ที่มีความเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา การจัดการเรียนการสอน การบริการวิชาการและการวิจัย และหลักสูตรมีแผนการทดแทนอาจารย์เกษียณอายุราชการหรือกรณีอาจารย์ลาออก	- จากข้อมูลจาก SAR และสัมภาษณ์หลักสูตร ไม่พบการจัดทำแผนอัตรากำลังของอาจารย์ผู้สอน ทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ กรณีเลื่อนตำแหน่ง เลิกจ้างหรือเกษียณ มหาวิทยาลัย คณะและหลักสูตรพึงพิจารณาการจัดทำแผนอัตรากำลังสายผู้สอนที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติ โดยกำหนดเป้าประสงค์ที่ชัดเจน จำแนกบุคลากรตามตำแหน่งหน้าที่และสมรรถนะ รวมทั้งวิเคราะห์สมรรถนะและช่องว่างสมรรถนะของบุคลากรสายผู้สอนในปัจจุบัน และวางแผนกำลังคนให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของหลักสูตรและคณะ แผนดังกล่าวพึงครอบคลุม การสืบทอดตำแหน่ง สืบทอดความเชี่ยวชาญ การส่งเสริมให้บุคลากรเข้าสู่ตำแหน่งใหม่ การต่อสัญญาจ้าง การพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเกษียณอายุราชการ และการเลิกจ้าง เพื่อให้มั่นใจว่ามีอาจารย์สายผู้สอนทั้งในด้านคุณภาพและ	3

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		ปริมาณที่เพียงพอและตอบสนองความจำเป็นของหลักสูตรในการจัดการศึกษา งานวิจัย และการบริการวิชาการ	
5.2 The programme to show that staff workload is measured and monitored to improve the quality of education, research, and service.	- จาก SAR หน้า 39 พบว่า หลักสูตรคิดภาระงานของอาจารย์ตามหลักเกณฑ์ภาระงานของมหาวิทยาลัย การกำหนดสัดส่วนเพียงพอเหมาะสมและครอบคลุมทั้งภาระงานสอน งานวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	- จากการศึกษา SAR และสัมภาษณ์หลักสูตร ไม่พบการวิเคราะห์ภาระงานอาจารย์ผู้สอนครอบคลุม ด้านงานสอน วิจัย บริการวิชาการ และจากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของคณะ ไม่พบการกำหนดการคำนวณค่า FTE ที่ชัดเจน ตามที่มหาวิทยาลัยได้กำหนดสำหรับอาจารย์ผู้สอนทุกคน หลักสูตรพึงพิจารณาการวัดภาระงานของบุคลากรสายวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรทุกคน ได้แก่ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน โดยดำเนินการวัด วิเคราะห์ และเก็บรวบรวมข้อมูลภาระงานของอาจารย์ย้อนหลัง 3-5 ปี พร้อมทั้งกำหนดผู้รับผิดชอบในการนำข้อมูลที่ได้จากการวัดและวิเคราะห์ไปใช้ประโยชน์เป็นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารบุคลากรสายวิชาการ เพื่อพัฒนาคุณภาพของงานด้านการจัดการศึกษา การวิจัย	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		และการบริการวิชาการให้สอดคล้องกับความต้องการของหลักสูตร	
5.3 The programme to show that the competences of the academic staff are determined, evaluated, and communicated.	- จาก SAR หน้า 40 พบว่า หลักสูตรกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพอาจารย์ โดยยึดตามประกาศคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษา เรื่อง แนวทางพัฒนาคุณภาพอาจารย์เพื่อส่งเสริมการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2566 ที่กำหนดสมรรถนะของอาจารย์ไว้ 4 ด้าน คือ 1) ออกแบบและวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิผล 3) เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และสนับสนุนการเรียนรู้ของผู้เรียน 4) วัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน พร้อมทั้งสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับอย่างสร้างสรรค์	- จากการศึกษา SAR และสัมภาษณ์หลักสูตร ไม่พบการกำหนดสมรรถนะอาจารย์ผู้สอน ที่สอดคล้องกับหลักสูตร และยังไม่พบการสื่อสารให้อาจารย์ผู้สอนและใช้สมรรถนะในการประเมินอาจารย์ผู้สอน ดังนั้น หลักสูตรควรกำหนดสมรรถนะอาจารย์ผู้สอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรให้ชัดเจน สื่อสารให้อาจารย์ผู้สอนได้ทราบ แล้วใช้สมรรถนะในการประเมินอาจารย์ผู้สอนทุกคนในหลักสูตร	2
5.4 The programme to show that the duties allocated to the academic staff are appropriate to qualifications, experience, and aptitude.	- จาก SAR หน้า 41 พบว่า หลักสูตรพิจารณาจากคุณวุฒิ ความเชียวชาญ และประสบการณ์ ภาระงานบริหาร และความสามารถหรือความถนัดของแต่ละคนนำมากำหนดกรอบภาระงานการสอนและการดูแล		4

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	นักศึกษา ที่สอดคล้องกับการประเมินภาระงานของมหาวิทยาลัยกำหนด		
5.5 The programme to show that promotion of the academic staff is based on a merit system which accounts for teaching, research, and service.	- จาก SAR หน้า 43 พบว่า มหาวิทยาลัยมีระบบ Promotion คือ ระบบการเลื่อนขั้นเงินเดือน และการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ เป็นระบบที่พิจารณาจากผลงานด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปะวัฒนธรรม โดยประเมินจากภาระงานมหาวิทยาลัยกำหนดตามแบบ ป มรม. 1-4		4
5.6 The programme to show that the rights and privileges, benefits, roles and relationships, and accountability of the academic staff, taking into account professional ethics and their academic freedom, are well defined and understood.	- จาก SAR หน้า 44 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการกำหนดสิทธิ สิทธิประโยชน์ บทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์และความรับผิดชอบของคณาจารย์ จรรยาบรรณอาจารย์ และเสรีภาพทางวิชาการ โดยมหาวิทยาลัยได้สื่อสารและแจ้งให้บุคลากรทราบในการประชุมบุคลากร และจัดทำหนังสือส่งไปยังคณะโดยสำนักงานอธิการบดี และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับสิทธิและสิทธิพิเศษ สิทธิประโยชน์ บทบาทและความสัมพันธ์จรรยาบรรณและความรับผิดชอบตามบทบาทหน้าที่ของอาจารย์ที่มหาวิทยาลัย		4

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
5.7 The programme to show that the training and developmental needs of the academic staff are systematically identified, and that appropriate training and development activities are implemented to fulfil the identified needs.	- จาก SAR หน้า 45 พบว่า มหาวิทยาลัยและคณะมีการสำรวจความต้องการของคณาจารย์ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาอาจารย์ด้านวิชาการ แผนการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการ และแผนกรอบอัตรากำลังทั้งในระยะสั้น 1 ปี และในระยะยาว	- จากการศึกษา SAR และสัมภาษณ์หลักสูตร ไม่พบการวิเคราะห์ความต้องการของหลักสูตรจากอาจารย์ที่สอดคล้องกับการจัดการศึกษาของหลักสูตร เพื่อนำไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรและการฝึกอบรม ดังนั้น หลักสูตรควรวิเคราะห์ความต้องการพัฒนาตนเองและฝึกอบรมของอาจารย์โดยพิจารณาถึงการบรรลุผลลัพธ์การเรียนรู้ที่หลักสูตรกำหนด ในการจัดทำแผนการฝึกอบรมและพัฒนาเองเอง และดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้	2
5.8 The programme to show that performance management including reward and recognition is implemented to assess academic staff teaching and research quality.	- จาก SAR หน้า 45 พบว่า หลักสูตรมีการประกาศเกียรติคุณ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนาผลงานของบุคลากรสายวิชาการ เช่น การยกย่องชื่นชมทาง Page Facebook ของสาขา ซึ่งในปีการศึกษาที่ผ่านมา มีอาจารย์ในสาขาได้พานักศึกษาเข้าร่วมแข่งขัน ทางสาขาก็มีการโพสชื่นชมผ่าน Page Facebook ของสาขา	- จากการศึกษา SAR และสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะและหลักสูตร พบว่า ยังไม่มีเกณฑ์การคัดเลือกการยกย่องเชิดชูด้านต่าง ๆ ที่ชัดเจน คณะพึงทบทวนการกำหนดเกณฑ์ที่ชัดเจนโดยประเมินจากผลงานเพื่อนำไปสู่การยกย่องเชิดชูเกียรติของบุคลากร	3
6. Student Support Service			

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
6.1 The student intake policy, admission criteria, and admission procedures to the programme are shown to be clearly defined, communicated, published, and up-to-date.	- จาก SAR หน้า 47 หลักสูตรได้ดำเนินการทบทวนจำนวนการรับเข้านักศึกษาทุกภาคเรียน ตามมหาวิทยาลัยและคณะเกี่ยวกับแผนการรับนักศึกษา หลักสูตรจัดทำเอกสารประชาสัมพันธ์ข้อมูลปัจจุบัน เผยแพร่ทางโซเชียลมีเดีย ประชาสัมพันธ์ผ่าน Facebook หลักสูตร ไปยังผู้ที่สนใจทั่วประเทศ และมอบหมายให้ อาจารย์ ดร.นิภาภรณ์ จงวุฒิเวศย์ ดูแลเรื่องการให้ข้อมูลกับผู้ที่สนใจ -หลักสูตรมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครสอบคัดเลือกเข้าศึกษาในหลักสูตรที่ชัดเจน และหลักสูตรมีนโยบายการรับเข้านักศึกษา และมีการกำหนดเกณฑ์การรับเข้าที่ชัดเจนดังปรากฏใน มคอ.2 หน้า 12-13		4
6.2 Both short-term and long-term planning of academic and non-academic support services are shown to be carried out to ensure sufficiency and quality of support services for teaching, research, and community service.	- จาก SAR หน้า 48 หลักสูตรฯ ได้กำหนดแผนกิจกรรมสริมด้านวิชาการและไม่ใช่วิชาการ หลักสูตรได้กำหนดแผนระยะยาวคือ 1 ปีการศึกษา และแผนระยะสั้นคือ 1 ภาคการศึกษา	- จากการศึกษา SAR และจากการสัมภาษณ์หลักสูตร พบว่า ยังไม่มีการกำหนดแผนระยะยาวตลอด 4 ปี ในการส่งเสริมนักศึกษาด้านวิชาการและการใช้ชีวิต - จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษาไม่ทราบแผนกิจกรรมของหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่ศึกษาในหลักสูตร	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
6.3 An adequate system is shown to exist for student progress, academic performance, and workload monitoring. Student progress, academic performance, and workload are shown to be systematically recorded and monitored. Feedback to students and corrective actions are made where necessary.	- จาก SAR หน้า 49 หลักสูตรได้ใช้ระบบของมหาวิทยาลัยในการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน ผลการเรียน และภาระ การเรียน เข้าถึงได้ง่าย ในลิ้ง regis.rmu.ac.th โดยระบบดังกล่าวสามารถดูข้อมูล การลงทะเบียนเรียน ตารางเรียน เกรด ติดต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และภาระงานของนักศึกษา	- จากการสัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร หลักสูตรไม่มีระบบการติดตามภาระงานของนักศึกษา **หลักสูตรพึงพิจารณา** จัดให้มีระบบ/กระบวนการกำกับติดตามดูแลนักศึกษา ในด้าน Student progress (การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษา) Academic performance (การกำกับติดตามศักยภาพในการเรียน) Workload monitoring (การกำกับติดตามภาระการเรียนของนักศึกษา) โดยทั้ง 3 ระบบดังกล่าวนี้ พึงมีการกำหนดระบบการดำเนินงาน ดังนี้ - ผู้รับผิดชอบ งวด/ช่วงเวลาการกำกับติดตาม การบันทึกข้อมูล และรายงานผลการกำกับติดตาม เพื่อเฝ้าระวังปัญหา - กำหนด corrective/remedial action แนวทางการแก้ปัญหาที่เกิด และดำเนินงานตามแนวทางเมื่อมีปัญหา - การให้ Feedback นักศึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องเมื่อพบปัญหา เพื่อการช่วยเหลือแก้ปัญหาตามความจำเป็น/ต้องการ	3
6.4 Co-curricular activities, student competition, and other student	- จาก SAR หน้า 50 หลักสูตรมีกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ดำเนินการในปีการศึกษา 2568 จำนวน 7 กิจกรรม		4

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
support services are shown to be available to improve learning experience and employability.	ดังตารางที่ 6.4-1 และหลักสูตรจะมีการดำเนินงานกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้เพิ่มขึ้น โดยมอบหมายให้ประธานหลักสูตร และคณะกรรมการบริหารหลักสูตรกำหนดกิจกรรมเพิ่มขึ้นในปีการศึกษาต่อไป		
6.5 The competences of the support staff rendering student services are shown to be identified for recruitment and deployment. These competences are shown to be evaluated to ensure their continued relevance to stakeholders needs. Roles and relationships are shown to be well-defined to ensure smooth delivery of the services.	- จาก SAR หน้า 51 หลักสูตรใช้เจ้าหน้าที่ร่วมกับคณะ มีการกำหนดสมรรถนะให้กับเจ้าหน้าที่ จากในประกาศมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม เรื่อง การกำหนดความรู้ความสามารถ ทักษะ สมรรถนะและการกำหนดระดับความคาดหวังที่จำเป็นในการปฏิบัติงานสำหรับตำแหน่งของบุคลากร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2566 เจ้าหน้าที่สำนักงานคณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 11 คน	- จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารของคณะ พบว่า ไม่มีการกำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่ชัดเจนและใช้ระบบการประเมินจากส่วนกลางของมหาวิทยาลัยจึงทำให้การรายงานผลการประเมินอยู่ในภาพรวม ไม่สามารถระบุผลการประเมินอย่างชัดเจนในแต่ละด้านได้ มหาวิทยาลัยและคณะพึงพิจารณา กำหนดสมรรถนะและประเมินสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่มีหน้าที่ในการส่งเสริมและให้บริการด้านต่างๆ แก่นักศึกษาเพื่อยกระดับสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุนให้มีความสามารถเพียงพอและเหมาะสมในการปฏิบัติงานในด้านการส่งเสริมและให้บริการแก่นักศึกษาเป็นไปอย่างราบรื่น และเพื่อให้มั่นใจว่ามีสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการที่สำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่รับบริการอย่างต่อเนื่อง	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
6.6 Student support services are shown to be subjected to evaluation, benchmarking, and enhancement.		- ยังไม่พบการประเมินการให้บริการ และการนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการให้บริการ การส่งเสริมนักศึกษาที่ครอบคลุมทุกด้านอย่างเป็นระบบ -จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า ยังไม่มีการประเมินการให้บริการในด้านที่ครอบคลุมทุกประเด็น จาก 6.1-6.4 - ไม่พบการเทียบเคียง และการนำผลการประเมินไปปรับปรุงกระบวนการทำงานของบุคลากรสายสนับสนุน คณะพึงพิจารณา กำหนดการประเมิน และนำผลการประเมินมาปรับปรุงงานด้านการส่งเสริมและให้บริการนักศึกษา และพึงกำหนดคู่เทียบมีผลการดำเนินงานดีกว่าหลักสูตร เพื่อศึกษากระบวนการ และนำมาปรับใช้เพื่อพัฒนากระบวนงานในด้าน การรับสมัครผู้เรียนเข้าศึกษาในหลักสูตร การจัดทำแผนส่งเสริมและบริการนักศึกษา การกำกับติดตามความก้าวหน้าในการเรียน การติดตามศักยภาพการเรียนของนักศึกษา การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร กิจกรรมการประกวด/แข่งขัน	1

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		ทางวิชาการของนักศึกษา รวมถึงกิจกรรมอื่นๆ ที่จัดให้นักศึกษา เป็นต้น	
7. Facilities and Infrastructure			
7.1 The physical resources to deliver the curriculum, including equipment, material, and information technology, are shown to be sufficient.	- จาก SAR หน้า 55 พบว่า หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จัดการเรียนการสอนที่อาคาร 3 ชั้น 1 ชั้น 2 และชั้น 3 โดยทางสาขามีการกำกับดูแลการดำเนินงานเพื่ออาจารย์ นักศึกษาได้มีสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินการของหลักสูตรให้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ พร้อมใช้งานอยู่ตลอดเวลา	- จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษา พบว่า อาคาร 3 ห้องเรียนและอุปกรณ์ในห้องเรียนมีเพียงพอแต่ห้องเรียน และอุปกรณ์ เช่น แอร์ พัดลม ยังไม่พร้อมใช้ทั้งหมด และห้องเรียนบางห้องมีการชำรุดและควรมีการดำเนินการซ่อมแซมอย่างเร่งด่วน	2
7.2 The laboratories and equipment are shown to be up-to-date, readily available, and effectively deployed.	1. จาก SAR หน้า 56 พบว่า การเรียนการสอนของหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีการใช้ห้องปฏิบัติการ ในการเรียนการสอนในรายวิชาปัญหาพิเศษ ซึ่งมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนครบพร้อมใช้งาน เพียงพอ และสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนในรายวิชา	- จากการสัมภาษณ์อาจารย์และนักศึกษา พบว่า อาคาร 3 ห้องปฏิบัติการยังไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	ด้านการปฏิบัติการลงพื้นที่ศึกษาชุมชน ใช้ห้องปฏิบัติการเป็นชุมชนซึ่งมีพื้นที่ดำเนินการในด้านการเรียนการสอนอยู่ในพื้นที่ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเป็นพื้นที่กลุ่มเป้าหมายของคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในใช้เป็นฐานในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาของคณะฯ		
7.3 A digital library is shown to be set-up, in keeping with progress in information and communication technology.	- จาก SAR หน้า 57 พบว่า หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ใช้โครงสร้างพื้นฐานแหล่งสนับสนุนการเรียนรู้ที่สำคัญภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ สำนักวิทยาบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับนักศึกษาใช้บริการค้นคว้า หาความรู้จากหนังสือ ตำรา วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย สื่ออิเล็กทรอนิกส์และฐานข้อมูลทางเทคโนโลยี โดยสามารถสืบค้นแบบออนไลน์ ที่ URL: https://arit.rmu.ac.th/ ผ่านระบบอินเทอร์เน็ตทั้งระบบสาย และระบบไร้สาย	- จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า นักศึกษาบางส่วนยังไม่ทราบข้อมูลการสืบค้นฐานข้อมูลต่าง ๆ ที่สามารถสืบค้นได้จากการบริการของสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ	3
7.4 The information technology systems are shown to be set up to	- จาก SAR หน้า 58 พบว่า มหาวิทยาลัย จัดให้มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศต่างๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นของอาจารย์เจ้าหน้าที่ และผู้เรียน ได้แก่ ระบบ	- จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า ระบบการลงทะเบียนเรียนยังไม่เสถียร ในบางช่วงเวลาที่มีการ	3

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
meet the needs of staff and students.	การจองรถสำหรับอาจารย์ บุคลากร รวมทั้ง เมื่อนักศึกษามีกำหนดการสอบมีความประสงค์จะจองรถยนต์ในการรับ-ส่งวิทยากร สามารถดำเนินการจองผ่านช่องทางออนไลน์ได้ทันที	เปิดใช้งานพร้อมกันระบบจะทำงานได้ไม่เต็มประสิทธิภาพ โดยเฉพาะชั้น 3 ของอาคารเรียน	
7.5 The university is shown to provide a highly accessible computer and network infrastructure that enables the campus community to fully exploit information technology for teaching, research, service, and administration.	- จาก SAR หน้า 58 พบว่า มหาวิทยาลัยมีการจัดหาเครื่องคอมพิวเตอร์และโครงสร้างพื้นฐานเครือข่ายที่เข้าถึงได้ง่าย โดยบุคลากรและนักศึกษาสามารถใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนการสอน การวิจัย การบริการ และการบริหารงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ	- จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า สัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียรมีบางช่วงเวลาที่ไม่สามารถใช้งานได้	3
7.6 The environmental, health, and safety standards and access for people with special needs are shown to be defined and implemented.	- จาก SAR หน้า 59 พบว่า หลักสูตรมีการดำเนินของคณะมนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในการกำหนดมาตรการด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัยและสุขภาพ โดยจัดทำเป็นประกาศของคณะ และสื่อสารไปยังบุคลากรทุกคน เช่น ด้านสิ่งแวดล้อม ใช้หลักการ 5ส. -จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารพบว่าได้มีการจัดทำทางลาด ติดกล้องวงจรปิดเพิ่มเติม เพื่อเป็นประโยชน์ด้านความปลอดภัย และผู้มีความต้องการพิเศษ	- จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร พบว่า คณะยังไม่ได้กำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพของบุคลากรและนักศึกษาของคณะ ยังไม่มีการซ้อมอัคคีภัย รวมถึงการเช็คอุปกรณ์ความปลอดภัยด้านอัคคีภัยยังไม่มีความพร้อมใช้งานในแต่ละอาคาร ทางลาดไม่ได้มีทุกอาคารและไม่พบลิฟต์และห้องน้ำสำหรับผู้มีความต้องการพิเศษ	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		ดังนั้น คณะควรกำหนดมาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพของบุคลากรและนักศึกษาของคณะให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางการในดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม ความปลอดภัย และสุขภาพของคณะ	
7.7 The university is shown to provide a physical, social, and psychological environment that is conducive for education, research, and personal wellbeing.	- จาก SAR หน้า 62 พบว่า หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น จัดการเรียนการสอน ในมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม และมีพื้นที่สำหรับการทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น โรงยิม สนามฟุตบอล สนามบาสเก็ตบอล ทางเดิน ที่รับประทานอาหาร ห้องกาแฟ ห้องพักนักศึกษา เป็นต้น มีศูนย์แพทย์ให้คำปรึกษาหากมีปัญหาด้านสุขภาพ มีศูนย์อาหารอย่างเพียงพอ มีห้องสำหรับศึกษาเรียนรู้ ทำวิจัย	- จากการสัมภาษณ์นักศึกษา พบว่า สภาพแวดล้อมทางกายภาพของมหาวิทยาลัยบางอย่างยังไม่ครอบคลุมและไม่สะดวกต่อการใช้งาน เช่น จำนวนลิฟต์ในอาคาร 15 ไม่เพียงพอต่อการใช้งาน, ที่จอดรถไม่เพียงพอ, บางพื้นที่ไม่มียามรักษาความปลอดภัย มหาวิทยาลัยและคณะพึงพิจารณา ประมินความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สังคมจิตใจ ที่เอื้อต่อการเรียนการสอน การวิจัย และความเป็นอยู่ของบุคลากร และผู้เรียน เพื่อนำไปปรับปรุงสภาพแวดล้อมทางด้านกายภาพที่ยังไม่เอื้อต่อการเรียนการสอน การวิจัย และคุณภาพชีวิตที่ดี	3
7.8 The competences of the support staff rendering services related to facilities are shown to be identified and evaluated to	- จาก SAR หน้า 62 พบว่า คณะกำหนดสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนตามสมรรถนะในการปฏิบัติงานของมหาวิทยาลัย	จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร และบุคลากรสายสนับสนุน พบว่า มหาวิทยาลัย คณะ ยังไม่มีการกำหนดสมรรถนะและประเมินสมรรถนะของบุคลากรตามหน้างานที่ปฏิบัติงานให้บริการในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
ensure that their skills remain relevant to stakeholder needs.		ห้องสมุดดิจิทัล ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบ Wi-Fi และคอมพิวเตอร์ เพื่อให้มั่นใจและสอดคล้องกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่ใช้บริการ มหาวิทยาลัยและคณะพึงพิจารณา กำหนดสมรรถนะและประเมินสมรรถนะของบุคลากรสายสนับสนุนที่ปฏิบัติงานให้บริการในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุดดิจิทัล ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ระบบ Wi-Fi และคอมพิวเตอร์ เพื่อให้มั่นใจว่ามีสมรรถนะ และสามารถปฏิบัติงานได้สอดคล้องกับความต้องการที่สำคัญของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่รับบริการอย่างต่อเนื่อง	
7.9 The quality of the facilities (library, laboratory, IT, and student services) are shown to be subjected to evaluation and enhancement.	- จาก SAR หน้า 63 พบว่า หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มีการประเมินคุณภาพของสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่น ห้องปฏิบัติการ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการบริการนักศึกษาในด้านอื่นๆ โดยในการประเมิน จะสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา เจ้าหน้าที่และอาจารย์ ที่มีต่อสิ่งอำนวยความสะดวกที่ต้องทันยุค ทันสมัย พร้อมใช้งาน และใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพทุกสิ้นปีการศึกษา	-ยังไม่พบข้อมูลที่แสดงถึง กระบวนการประเมินที่ครอบคลุมคุณภาพของ facilities ในด้านห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ Digital Library ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ IT ระบบคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต (library, laboratory, IT) ที่ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนและบุคลากรโดยตรง รวมทั้งยังไม่พบว่า มีแนวทางในการวิเคราะห์ผลการประเมินเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		-จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารคณะ พบว่า ยังไม่มีการประเมินสิ่งสนับสนุนต่างๆ และยังไม่มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุง และพัฒนาสิ่งสนับสนุนนั้นๆ **หลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัยพึงพิจารณา** กำหนดแนวทางที่เป็นระบบในการประเมินคุณภาพสิ่งสนับสนุนที่ให้บริการ โดยทั้งหลักสูตร คณะ และมหาวิทยาลัย ในมิติคุณภาพของห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ Digital Library ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ IT ระบบคอมพิวเตอร์ เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตามวงรอบการประเมินที่สถาบัน/คณะ/หลักสูตรกำหนด และนำผลการประเมินมาทบทวนปรับปรุงคุณภาพของสิ่งสนับสนุนดังกล่าว เพื่อการให้บริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการได้ดียิ่งขึ้น	
8. Output and Outcomes			
8.1 The pass rate, dropout rate, and average time to graduate are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	-จาก SAR หน้า 64 พบว่าหลักสูตรมีการกำหนดเป้าหมายอัตราการคงอยู่ และอัตราการสำเร็จการศึกษาของนักศึกษาในหลักสูตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 70 ของจำนวนนักศึกษาที่มารายงานตัว (แรกเข้า) ในแต่ละปีการศึกษา ดังแสดงในตาราง 8.1-1 ซึ่งแสดง	ไม่พบการเลือกคู่เทียบการดำเนินการเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น **หลักสูตรพึงพิจารณา** เทียบเคียงคู่เทียบ (**Benchmarked**) ในประเด็นที่หลักสูตรต้องการ	3

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	ข้อมูลย้อนหลังตั้งแต่ปี 2564-2568 พบอัตราการคงอยู่ คิดเป็นร้อยละ 72.68 และ อัตราการสำเร็จการศึกษา คิดเป็นร้อย ละ 88.67 ส่วนอัตราออกกลางคันคิดเป็นร้อยละ 37.58 -จากข้อมูลพบว่าหลักสูตรได้มีกำกับติดตามข้อมูลจากข้อมูลที่ได้มาเพื่อนำไปสู่การป้องกันความเสี่ยง และแก้ไขปัญหา	พัฒนาและเทียบเคียง โดยเลือกคู่เทียบมีผลการดำเนินการที่ดีกว่า เรียนรู้การปฏิบัติที่ดีจากคู่เทียบและนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหลักสูตร	
8.2 Employability as well as self-employment, entrepreneurship, and advancement to further studies, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	จาก SAR หน้า 65 พบว่าหลักสูตรติดตามการมีงานทำของบัณฑิตภายหลังการสำเร็จการศึกษา ซึ่งดำเนินการผ่าน กระบวนการของมหาวิทยาลัยโดยมหาวิทยาลัย ได้กำหนดให้นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาภายใน 1 ปี กรอก ข้อมูลแบบสอบถามการมีงานทำของบัณฑิตผ่านเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัย [https://qa.rmu.ac.th/] กำหนดเป้าหมายอัตราการมีงานทำของบัณฑิตภายหลังการสำเร็จการศึกษา คือ 80 % หลักสูตร ของนักศึกษาที่สำเร็จ การศึกษาภายใน 1 ปี หลักสูตรฯ มอบหมายให้อาจารย์ที่ปรึกษาของแต่ละรุ่น เป็นผู้กำกับติดตามข้อมูลภาวการณ์มีงานทำของบัณฑิต ที่สำเร็จการศึกษามาแล้ว 1 ปี จากจำนวนนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา	ไม่พบการกำกับติดตาม และการเลือกคู่เทียบการดำเนินการเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น **หลักสูตรพึงพิจารณา** - กำหนดเป้าหมาย และวัด วิเคราะห์ ข้อมูล โดยรายงานข้อมูลสารสนเทศเป็นรายปีย้อนหลัง 3-5 ปี (**Established)** ให้ครบทุกตัววัดที่กำหนด - กำกับติดตาม (**Monitored)** เพื่อการบรรลุเป้าหมาย/ป้องกันความเสี่ยง/แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น - เทียบเคียงคู่เทียบ (**Benchmarked)** ในประเด็นที่หลักสูตรต้องการพัฒนาและเทียบเคียง โดยเลือกคู่เทียบมีผลการดำเนินการที่ดีกว่า เรียนรู้การปฏิบัติที่ดี	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
	ของหลักสูตร 28 คน พบว่า มีผู้ตอบแบบสำรวจเพียง 8 คน โดยมีงานทำจำนวน 6 คน ยังไม่มีงานทำจำนวน 2 คน ดังแสดงตารางที่ 8.2-1	จากคู่เทียบ และนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหลักสูตร	
8.3 Research and creative work output and activities carried out by the academic staff and students, are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	จาก SAR หน้า 66 พบว่าหลักสูตรได้รกำหนดเป้าหมาย ให้อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ประจำหลักสูตร และ อาจารย์ผู้สอน จำนวน 6 คน มีผลงานวิจัย ผลงานวิชาการ หรือ งานสร้างสรรค์ตีพิมพ์อย่างน้อย คนละ 1 เรื่อง ในแต่ละปีการศึกษา หลักสูตรมีการเก็บรวมบรวมข้อมูลการตีพิมพ์เผยแพร่งานผลงานวิจัย ผลงานวิชาการ หรือ งาน สร้างสรรค์ในระยะ 5 ปีที่ผ่านมา แสดงในตารางที่ 8.3-1	ไม่พบการกำกับติดตาม และการเลือกคู่เทียบการดำเนินการเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น **หลักสูตรพึงพิจารณา** - กำหนดเป้าหมาย และรวบรวมข้อมูลการวัด วิเคราะห์ผลการดำเนินงานในด้านงานวิจัยของคณาจารย์ทุกท่านที่สอนหลักสูตร/ผลงานวิจัยร่วมอาจารย์กับนักศึกษา/ผลงานวิจัยของนักศึกษา โดยรายงานข้อมูลแยกเป็นรายปีย้อนหลัง 3-5 ปี (Established) และวิเคราะห์เทียบกับเป้าหมายที่กำหนด เพื่อกำกับติดตาม - กำกับติดตาม (Monitored) เพื่อการบรรลุเป้าหมาย/ป้องกันความเสี่ยง/แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น - เทียบเคียงคู่เทียบ (Benchmarked) ในประเด็นที่หลักสูตรต้องการพัฒนาและเทียบเคียง โดยเลือกคู่เทียบมีผลการดำเนินการที่ดีกว่า เรียนรู้การปฏิบัติที่ดี	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		จากคู่เทียบ และนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของหลักสูตร	
8.4 Data are provided to show directly the achievement of the programme outcomes, which are established and monitored.		ไม่พบการรายงานผลการบรรลุผลการเรียนรู้ระดับหลักสูตรตามที่ได้ระบุไว้ในมคอ. 2 **หลักสูตรพึงพิจารณา** - วางแนวทาง และวัดประเมินการบรรลุแต่ละ PLOs ที่สามารถรายงานทั้งเชิงคุณภาพและปริมาณ และรวบรวมข้อมูลการวัด วิเคราะห์ การบรรลุ PLOs แต่ละ PLOs ของผู้สำเร็จการศึกษา และรายงานข้อมูล 3-5 ปี ย้อนหลัง (Established) - กำกับติดตาม (Monitored) เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนสามารถบรรลุ PLOs ได้ครบถ้วน ตามเกณฑ์การประเมินการบรรลุ PLOs ที่กำหนด	1
8.5 Satisfaction level of the various stakeholders are shown to be established, monitored, and benchmarked for improvement.	จาก SAR หน้า 68-69 พบว่าหลักสูตรได้มีการรายงานผลความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัย ราชภัฏมหาสารคาม ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) จำแนกเป็นรายด้านดังตารางที่ 8.5-2	จาก SAR หน้า 68-69 พบว่า ยังไม่ชัดเจนว่าหลักสูตรได้กำหนด SHs ที่ต้องสำรวจความพึงพอใจประกอบไปด้วยกลุ่มใดบ้างที่ชัดเจน และไม่พบการรายงานข้อมูลของทุกกลุ่ม SHs ตามที่หลักสูตรได้กำหนดครบถ้วนทุกประเด็นรวมถึงการกำหนดตัววัดที่ชัดเจนในแต่ละกลุ่ม	2

Criterion	Strengths	Areas for Improvement	Rating
		หลักสูตรพึงพิจารณา - กำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยให้ครอบคลุมทุกกลุ่มที่เกี่ยวข้องการบริหารจัดการหลักสูตร - กำหนดเป้าหมาย และรวบรวมข้อมูลการวัด วิเคราะห์ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อคุณภาพการดำเนินงานของหลักสูตร และรายงานข้อมูล 3-5 ปี ย้อนหลัง (Established) - กำกับติดตาม (Monitored) เพื่อการบรรลุเป้าหมาย/ป้องกันความเสี่ยง/แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น - เทียบเคียงคู่เทียบ (Benchmarked) ในประเด็นที่หลักสูตรต้องการพัฒนาและเทียบเคียง ให้ครอบคลุมทุกกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเลือกคู่เทียบมีผลการดำเนินการที่ดีกว่า เรียนรู้การปฏิบัติที่ดีจากคู่เทียบ และ	

ข้อค้นพบเพิ่มเติม (ถ้ามี)

จากการสัมภาษณ์นักศึกษาพบว่า

1. นักศึกษามีความต้องการให้ปรับปรุงห้องเรียนตึก 3 ที่เป็นตึกเรียนให้มีพร้อมในการใช้งานและทันสมัย เนื่องจากห้องเรียนส่วนมาก โปรเจคเตอร์ใช้งานไม่ค่อยได้ ไมค์พัง เก้าอี้ชำรุด และอุปกรณ์หลายส่วนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนใช้ไม่ได้
2. นักศึกษาบอกว่าไฟส่องสว่างไม่เพียงพอ และการจราจรในมหาวิทยาลัยไม่เป็นระเบียบ
3. อาจารย์ในกลุ่มวิชาหมวดการศึกษาบางรายวิชาไม่ได้ feedback ข้อมูลในนักศึกษาปรับปรุงตัวได้อย่างทันท่วงที
4. นักศึกษายังไม่รับทราบข้อมูลหลายส่วนที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อตัวนักศึกษาเช่น ระบบการอุทธรณ์ผลการเรียนที่คณะได้สร้างขึ้น เกณฑ์การสำเร็จการศึกษาที่ครบถ้วน และเงื่อนไขต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อให้นักศึกษาได้วางแผนในการเรียนและการสำเร็จการศึกษา

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย (ถ้ามี)

(สำหรับผู้บริหาร + อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร + อาจารย์ผู้สอน)

1. คณะควรกำหนดสมรรถนะอาจารย์ผู้สอนในระดับปริญญาตรี และเพิ่มเติมอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สำหรับบัณฑิตศึกษาเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติเดียวกันในระดับคณะ สื่อสารและประเมินโดยอาจจะไม่ผูกกับการเลื่อนขั้นเงินเดือนแต่เป็นการประเมินเพื่อพัฒนาอาจารย์ให้สามารถผลักดันการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาได้บรรลุ PLOs ตามที่คาดหวังไว้
2. คณะควรกำหนดสมรรถนะเจ้าหน้าที่ให้บริการ และเจ้าหน้าที่ดูแลสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประเมินและสะท้อนผลการประเมินเพื่อการพัฒนาที่ดีขึ้น และนำไปสู่การพัฒนาที่ตรงกับกรอบสมรรถนะที่ได้กำหนด
3. คณะควรสื่อสารข้อมูลที่สำคัญและจำเป็นเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและทางเดียวเช่น นโยบาย อุทธรณ์ผลการเรียนของนักศึกษาที่คณะได้ประกาศ